

๑๐ ธรรมะของข้าราชการในการบรรยายพิเศษ

ของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร)

เรื่องนโยบายการขับเคลื่อนการดำเนินงานแผนงานโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ ณ ซอพลูเกษ์ รีสอร์ท จังหวัดนครนายก

๑. **ความรู้ดี** หมายถึง ความเข้าใจในเรื่องบางเรื่อง หรือสิ่งบางสิ่ง ซึ่งอาจจะรวมไปถึงความสามารถในการนำสิ่งนั้นไปใช้เพื่อเป้าหมายบางประการ รวมถึงเป็นปัจจัยสำคัญให้ปฏิบัติกิจนั้นๆ ให้สำเร็จลงด้วยความเรียบร้อย สะดวกดี ได้ประโยชน์เต็มที่แก่ตนและคนอื่นสมกาลสมัย ถ้าเรามีความเข้าใจไม่ถูกและไม่ดี ย่อมทำให้การทำงานเสียประโยชน์ บางคราวกลับเป็นโทษแก่ตนและคนอื่นด้วย
๒. **มีสัจจะ** หมายถึง ความจริงใจ พุดจริง ทำจริง มีความซื่อตรง มีความตั้งใจอย่างมุ่งมั่นในสิ่งที่ตนปรารถนา สะสมความดีอย่างพิเศษ เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายอย่างสูงสุด
๓. **เสียสละเพื่อสังคม** หมายถึง คุณธรรมขั้นพื้นฐานของผู้ที่อยู่ร่วมกันในสังคม ทุกคนในสังคมต้องมีความเอื้อเอื้อเพื่อเสียสละแบ่งปันให้แก่กัน ไม่มีจิตใจคับแคบ เห็นแก่ตัว ความเสียสละจึงเป็นคุณธรรมเครื่องผูกมิตรไมตรี ยึดเหนี่ยวจิตใจไว้ เป็นเครื่องมือสร้างลักษณะนิสัยให้เป็นคนเห็นแก่ประโยชน์สุขส่วนรวม มากกว่าประโยชน์สุขส่วนตัว
๔. **นิยมประชาธิปไตย** หมายถึง ระบอบการปกครองตนเองของประชาชน ซึ่งอาศัยความมีเหตุผล การยอมรับเรื่องสิทธิหน้าที่ ความเป็นจริงในทางสังคม เคารพในตัวเอง เคารพในศีลธรรมและประโยชน์ร่วมกันของส่วนรวม มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนมนุษย์ มีความเคารพซึ่งกันและกัน มีความสามัคคี เข้าใจความจำเป็นและประโยชน์ของการเข้ามาอยู่ร่วมกันเป็นพลเมืองของประเทศ เพื่อประโยชน์ของสมาชิกทุกคนในระยะยาว เคารพกฎหมายและดำเนินชีวิตในกรอบของกฎหมายที่มีเหตุผลและเป็นธรรม มีจิตใจเปิดกว้างและพร้อมที่ปรับตัวรับกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ และเป็นคนที่มีความรับผิดชอบผูกพันกับสิ่งที่เขาได้กระทำลงไปตลอดจนมีจิตใจที่เป็นธรรม เอื้อเพื่อเผื่อแผ่ ไม่มีอคติต่อผู้ที่มีความแตกต่างจากตน
๕. **ใช้เหตุผล** หมายถึง กระบวนการทางความคิดที่พยายามแสดงว่าข้อสรุปควรเป็นที่ยอมรับหรือทำให้ผู้ฟังมีความเชื่อถือ เพราะมีเหตุผลหรือหลักฐานที่ตีมาสนับสนุน นอกจากนี้ยังต้องอธิบายเหตุผลให้คนอื่นเข้าใจ และ ยอมรับด้วย คือเมื่อฟังเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจไม่เชื่อทั้งหมดในการเลือกว่าเรื่องใดควรเชื่อหรือไม่ควรเชื่อ ก็ต้องใช้เหตุผลในการพิจารณาการตัดสินใจ และเมื่อมีความคิดเห็นไม่ตรงกันหรือมีปัญหาขัดแย้ง ก็สามารถยุติความขัดแย้งนี้ได้โดยใช้เหตุผล
๖. **อดทนต่อหน้าที่** หมายถึง การมองทุกสิ่งอย่างรอบคอบ ไม่ใจร้อน อดทนต่อความเครียดในการทำงาน อดทนต่อคำพูดและพฤติกรรม เปิดใจกว้างยอมรับความคิดใหม่ ๆ สามารถเผชิญกับปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ได้ ความอดทนสร้างความน่าเชื่อถือในตัวเราได้เป็นอย่างดี เป็นแรงขับและพลังในการทำงาน เพื่อผลักดันตนเองไปสู่ความสำเร็จที่มุ่งหวัง ทุกครั้งที่รุกขึ้นมาใหม่ก็จะแข็งแกร่งกว่าเดิม

๗. หลีกหนีอบายมุข หมายถึง การไม่ไปข้องเกี่ยวกับบุคคล การละเล่น และสิ่งเสพติด ที่ทำให้เกิดความเสียหาย ความเสื่อมและความไม่น่าเชื่อถือ

๘. หาความสุขจากธรรมะ หมายถึง การใช้ชีวิตตามแบบหลักพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า จะทำให้ท่านมีความสุขและประสบความสำเร็จในชีวิต ในทั้งทางโลกและทางธรรม เพราะพระธรรมคำสั่งสอนเป็นการสอนเราเป็นคนดี ละเว้นความชั่ว

๙. เลิกละทิ้ง หมายถึง การเปิดใจให้กว้าง ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เอาใจเขามาใส่ใจเรา ระวังอารมณ์โกรธด้วยการทำให้สบาย และหาเหตุแห่งความโกรธนั้นให้ได้

๑๐. มีสติครองตน หมายถึง การรู้จักตนเอง มีเป้าหมายในชีวิตที่แน่นอน เรียกว่ามีเป้าหมายแห่งตน รู้จักควบคุมตนหรือมีวินัยแห่งตน ทำงานสำเร็จได้ด้วยตนเอง การรู้จักตนเองด้วยความมีสติ มีความมั่นคงตั้งมั่นกับเป้าหมายแห่งตน และมีความละเอียดเกรงกลัวต่อบาป มีความอดทนและความสงบเสงี่ยม ให้เกียรติกับบุคคลทุกระดับชั้น มีความขยัน ให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่นและรู้จักช่วยตนเอง ไม่ทำตนให้อยู่ในความประมาท เช่น การลุ่มหลงในอบายมุข พัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้อยู่เสมอ รู้จักการถ่อมตน ไม่ยกตนข่มท่าน ไม่อวดเก่ง อวดดี ต้องเอาดีมาอวด มีความสำนึกในคุณงามความดีของตนเองและผู้อื่น